

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Ivo Pospíšila a Mgr. Sylvy Šiškeové v právní věci žalobce: **M. K.**, zastoupen JUDr. Pavlem Brachem, advokátem se sídlem Klapáalkova 3132/4, Praha 4, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 1. 2020, č. j. OAM-1050/ZA-ZA11-ZA20-2019, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 23. 6. 2020, č. j. 13 Az 11/2020 - 23,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce JUDr. Pavlu Brachovi, advokátovi se sídlem Klapáalkova 3132/4, Praha 4, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 8.228 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím ze dne 24. 1. 2020, č. j. OAM-1050/ZA-ZA11-ZA20-2019 (dále jen „napadené rozhodnutí“), žalovaný zamítl podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, žádost žalobce o mezinárodní ochranu jakožto zjevně nedůvodnou, neboť Česká republika považuje jeho vlast (Gruzii) za bezpečnou zemi původu.

[2] Žalobu proti napadenému rozhodnutí Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) v záhlaví specifikovaným rozsudkem zamítl. Uvedl, že žalovaný si k věci obstaral dostatek relevantních podkladů. Česká republika považuje Gruzii (s výjimkou Abcházie a Jižní Osetie) za bezpečnou zemi původu a žalobce neuvedl v průběhu správního řízení žádné skutečnosti, které by byly způsobilé tuto domněnku vyvrátit. Za důvod pro udělení mezinárodní ochrany označil žalobce obavy z manžela ženy, s níž měl v Gruzii poměr. Incident se zmiňovaným mužem však žalobce nenahlásil na policii a z žádných skutečností nevyplývá, že by mu gruzínské státní orgány nebyly schopny poskytnout ochranu. Za těchto okolností postupoval žalovaný správně, když žádost žalobce zamítl jakožto zjevně nedůvodnou.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[3] Žalobce (stěžovatel) podal proti rozsudku městského soudu kasační stížnost. Zdůraznil, že v případě návratu do Gruzie mu hrozí vážná újma, neboť mu vyhrožuje a pronásleduje jej manžel ženy, s níž měl poměr. Těto skutečnosti nevěnovali žalovaný ani městský soud náležitou pozornost.

[4] Žalovaný se zabýval pouze aplikací § 16 odst. 2 zákona o azylu, aniž by zohlednil, že stěžovatel splňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany. Gruzii nelze považovat za zemi, která by důsledně chránila lidská práva. Pronásledování a omezování svobody ze strany soukromých osob státní orgány běžně tolerují. Stěžovatel poukázal také na skutečnost, že v budoucnu může dojít k rozšíření sporu o Náhorní Karabach mezi Arménií a Ázerbajdžánem i do dalších částí Kavkazu – zejména Jižní Osetie a Abcházie. Z těchto důvodů je aplikace § 16 odst. 2 zákona o azylu v posuzované věci zcela nesprávná.

[5] Stěžovatel považuje rozsudek městského soudu za nepřezkoumatelný, neboť je příliš obecný a vůbec se nevěnuje důvodům pro udělení mezinárodní ochrany a definici pojmu pronásledování. K zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany podle § 16 odst. 2 zákona o azylu může správní orgán přikročit pouze tehdy, pokud v případě žadatele nepřichází v úvahu žádná z forem mezinárodní ochrany. Tento závěr pak musí správní orgán řádně odůvodnit. To však žalovaný neučinil a touto otázkou se nezabýval ani městský soud, který napadené rozhodnutí bez dalšího aproboval. Na podporu svých tvrzení stěžovatel odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 9. 2010, č. j. 6 Azs 15/2010 – 82, č. 2175/2011 Sb. NSS.

[6] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti popřel oprávněnost stěžovatelových námitek. Zdůraznil, že Česká republika považuje Gruzii za bezpečnou zemi původu a stěžovatel neprokázal opak. Se svými problémy se stěžovatel neobrátil na žádný z gruzínských úřadů. Nevyužil tedy dostupných prostředků vnitrostátní ochrany a raději volil odjezd z vlasti a podání žádosti o mezinárodní ochranu. Žalovaný dále uvedl, že v případě aplikace institutu bezpečné země původu se neposuzuje existence důvodů pro udělení mezinárodní ochrany. Takový postup by byl nadbytečný, neboť daná země (v tomto případě Gruzie) byla podrobena hodnocení při zařazení na seznam bezpečných zemí, potažmo při jeho aktualizaci. V případě bezpečných zemí se důkazní břemeno přesouvá na stranu žadatele, jehož povinností je prokázat, že v případě jeho osoby nelze dotčenou zemi považovat za bezpečnou zemi původu.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[7] Kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou a jedná se o kasační stížnost, která je ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná. Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany je ovšem také její přijatelnost. Kasační stížnost je podle § 104a s. ř. s. přijatelná tehdy, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Podrobněji se podstatou institutu přijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud zabýval v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS. V něm interpretoval neurčitý právní pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“. O přijatelnou kasační stížnost se dle zde citovaného rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[8] Stěžovatel v kasační stížnosti žádné důvody přijatelnosti výslovně nesdělil. Jak ovšem vyplývá i ze shora citovaného usnesení, je sice v zájmu stěžovatele, aby uvedl, v čem spatřuje přesah svých zájmů, pokud tak ovšem neučiní, neznamená to, že by Nejvyšší správní soud bez dalšího přikročil k odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost. V posuzované věci nicméně soud žádné důvody přijatelnosti neshledal. Rozsudek městského soudu je přezkoumatelný a náležitě odůvodněný, přičemž závěry v něm obsažené se nikterak nevymykají z ustálené rozhodovací praxe Nejvyššího správního soudu.

[9] Obdobnými situacemi gruzínských občanů, jejichž žádost o mezinárodní ochranu žalovaný zamítl podle § 16 odst. 2 zákona o azylu, se Nejvyšší správní soud zabýval v nedávných usneseních ze dne 30. 9. 2020, č. j. 9 Azs 185/2020 - 30, a ze dne 12. 11. 2010, č. j. 1 Azs 318/2020 - 30. Obecně k institutu bezpečné země původu se pak Nejvyšší správní soud podrobně vyjádřil v rozsudku ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 - 70, č. 1749/2009 Sb. NSS, či v usnesení ze dne 14. 3. 2014, č. j. 5 Azs 23/2013 - 19. V posledním zmíněném usnesení Nejvyšší správní soud akcentoval, že „[s]myslem institutu bezpečné země původu je zrychlit řízení o udělení mezinárodní ochrany v případech, kdy žadatelé přicházejí ze země, ohledně níž lze předpokládat dodržování standardů ochrany lidských práv. Jelikož se jedná o institut, jenž z hlediska přezkumu tvrzených skutečností nenabízí totožnou úroveň ochrany jako běžné nezkrácené řízení, je třeba k jeho užití přistupovat uvážlivě a zodpovědně.“

[10] Nejvyšší správní soud je přesvědčen, že v posuzované věci městský soud citované judikaturní závěry zohlednil. Není pochyb o tom, že Česká republika považuje Gruzii za bezpečnou zemi původu a stěžovatel neuvedl žádná tvrzení, která by byla způsobila tuto vyvratitelnou domněnku zpochybnit.

[11] Pro úplnost Nejvyšší správní soud dodává, že stěžovatelem odkazovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 9. 2010, č. j. 6 Azs 15/2010 – 82, č. 2175/2011 Sb. NSS, je na posuzovanou věc nepřiléhavý. V citovaném rozsudku se Nejvyšší správní soud zabýval otázkou, zda je správní orgán povinen zkoumat splnění podmínek pro udělení mezinárodní ochrany za situace, kdy shledal žádost zjevně nedůvodnou ve smyslu § 16 odst. 2 zákona o azylu ve znění účinném do 17. 12. 2015, jenž stanovil, že „[j]ako zjevně nedůvodná se zamítne i žádost o udělení mezinárodní ochrany, je-li z postupu žadatele patrné, že ji podal s cílem vyhnout se brožicímu vyhoštění, vydání nebo předání k trestnímu stíhání do ciziny, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve, a pokud žadatel neprokáže opak.“ Jednalo se tedy o zcela jiný důvod zamítnutí žádosti o mezinárodní ochranu, než v nyní posuzované věci.

IV. Závěr a náklady řízení

[12] Nejvyšší správní soud tedy neshledal existenci důvodů přijatelnosti kasační stížnosti, pročez nepřikročil k podrobnému věcnému přezkumu kasačních námitek stěžovatele a kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

[13] Výrok o nákladech řízení se opírá o § 60 odst. 3 věta první za použití § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud soud návrh odmítne.

[14] Stěžovateli byl usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 11. 2020, č. j. 1 Azs 309/2020 - 21, ustanoven zástupcem JUDr. Pavel Brach, advokát se sídlem Klapálkova 3132/4, Praha 4. V takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 10 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Soud určil odměnu advokáta v souladu s § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), částkou 6.200 Kč za dva úkony právní služby (příprava a převzetí zastoupení, podání kasační stížnosti) a dále částkou 600 Kč, která představuje

paušální náhradu hotových výdajů (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Vzhledem k tomu, že je dotčený advokát plátcem DPH, zvýšil soud odměnu za zastupování o tuto daň. Celková výše odměny tedy činí 8.228 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě třiceti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. prosince 2020

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu